

บทที่ 4

ความเป็นมาของชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย และการดำเนินการอพยพชาวเขาเผ่าม้ง ในจังหวัดพะเยา

ดังได้กล่าวมาแล้วในตอนต้นว่าประเทศต่าง ๆ มักประกอบไปด้วยชนหลายเชื้อชาติหลายเผ่าพันธุ์อยู่ร่วมกันกลุ่มชนที่มีจำนวนสมาชิกมากกว่าเรียกว่า กลุ่มใหญ่ ส่วนกลุ่มชนที่มีจำนวนสมาชิกน้อยกว่าเรียกว่า ชนกลุ่มน้อย แม้กระทั่งในประเทศไทยเอง มีองค์ประกอบของประชากร ไทยแบ่งตามเชื้อชาติที่เป็นชนกลุ่มน้อยดังนี้

4.1 องค์ประกอบของประชากรไทยแบ่งตามเชื้อชาติที่เป็นชนกลุ่มน้อย

(1) ชาวจีน จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ทราบว่าชาวจีนส่วนใหญ่จากบริเวณฝั่งตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศจีนจำนวน 5 กลุ่ม คือจีนกว้างตุงเงินยกเกียนเงินแต่จีวจิ้นแคะ และจีน ไทหล่า ได้เริ่มเข้าสู่ประเทศไทยโดยการไปมาค้าขายตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาและเริ่มอพยพเข้ามาตั้งรกรากเป็นจำนวนมากขึ้น ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้นจากจำนวนประมาณ 200,000 คน ในปี พ.ศ. 2365 เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนประมาณ 2,315,000 คน ในปี พ.ศ. 2498 (รวมชาวจีนต่างด้าวกับชาวจีนโดยวัฒนธรรม) ปัจจุบันชาวจีนที่เป็นบุตรหลานของชาวจีนเหล่านี้ได้ผสมกลมกลืนเป็นคนไทยไปแล้วเป็นส่วนใหญ่แต่ยังคงมีชาวจีนที่มีใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวอาศัยอยู่ในประเทศไทยขณะนี้ประมาณ 241,916 คนชาวจีน และบุตรหลานเป็นชาวจีนเหล่านี้ อาศัยอยู่กระจัดกระจายทั่วไปโดยเฉพาะแหล่งชุมชนหรือเมืองใหญ่ ๆ ของไทย

(2) ชาวยวน ชาวยวนได้อพยพหลบหนีเข้ามาอยู่อาศัยในประเทศไทยมาตั้งแต่สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้นแล้วจำนวนหนึ่ง ปัจจุบันได้ผสมกลมกลืนเป็นคนไทยไปหมดสิ้นแล้ว เหมือนบุตรหลานของคนจีนดังกล่าว แต่ยังคงมีชาวยวนที่อพยพเข้าสู่ประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ. 2488-2489 เนื่องจากหลบหนีการสู้รบต่อต้านฝรั่งเศสภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ยุติลงปัจจุบันรัฐบาลไทยได้ใช้มาตรการควบคุม โดยให้อยู่ในเขตจังหวัดควบคุม 10 จังหวัดคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดหนองคาย อุดรธานี สกลนคร นครพนม อุบลราชธานี ยะโสธร และจังหวัดมุกดาหาร ภาคใต้ 2 จังหวัด มีจังหวัด

สุราษฎร์ธานี และจังหวัดพัทลุง ภาคตะวันออก 1 จังหวัด คือ จังหวัดปราจีนบุรี ปัจจุบันมีจำนวนชาวญวนที่อยู่ในเขตจังหวัดควบคุมดังกล่าวรวมประมาณ 42,000 คน

(3) ชาวเขา เป็นชนกลุ่มน้อยที่อาศัยอยู่กระจัดกระจายในพื้นที่ภาคเหนือ เช่น จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน ลำปาง เชียงใหม่ ลำพูน แม่ฮ่องสอน ตาก สุโขทัย กำแพงเพชร เพชรบูรณ์ ไปจนถึงภาคตะวันตก เช่น จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (ชาวเขาเหล่านี้อาศัยอยู่ตั้งแต่ภาคเหนือสุดของไทยลงจรตถึงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์) มีมากมายหลายเผ่า เช่น แม้ว กะเหรี่ยง เย้า มูเซอ ลีซอ อีเกอ ฉิ่น ชมุ ลัวะ และมีตองเหลือง ชาวเขาเหล่านี้มีปัญหาด้านต่าง ๆ เช่นด้านความมั่นคงปลอดภัยและด้านการเมืองการปกครองการผลิตและค้าขายเสพติดการตัดไม้ทำลายป่าด้านความแตกต่างกับคนไทยส่วนใหญ่ที่ขัดเจนเกี่ยวกับภาษา วัฒนธรรมและจารีตประเพณี แม้กระทั่งชนกลุ่มน้อยแต่ละเผ่าก็มีความแตกต่างกัน จึงเป็นชนกลุ่มน้อยที่อยู่ในความสนใจของทางราชการตลอดมาเช่นเดียวกัน ประมาณว่าในปัจจุบันมีชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ทั้งหมดนี้ได้รับสัญชาติไทยแล้วและยังไม่ได้สัญชาติไทยอยู่ในประเทศไทยประมาณ 579,239 คน

(4) จีนฮ่อ เป็นชาวจีนที่อพยพมาจากมณฑลยูนนานตั้งแต่ปี 2492 ภายหลังที่พรรคคอมมิวนิสต์จีนได้ปกครองจีนแผ่นดินใหญ่ โดยได้อพยพเข้าสู่ไทยผ่านประเทศเมียนมาร์ ในปี พ.ศ. 2504 ได้ถูกเมียนมาร์ ปรามปรามจึงได้หลบหนีเข้าไทย แบ่งออกเป็น 2 พวกคือ

4.1 อดีตทหารจีนคณะชาติสังกัดกองพลที่ 93

4.2 ชาวจีนมณฑลยูนนาน

ทางราชการได้กำหนดให้ตั้งบ้านเรือนอยู่อาศัยในจังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดเชียงราย ปัจจุบันจำนวนประมาณ 30,000 คน

(5) ชนกลุ่มน้อยสัญชาติพม่า ชนกลุ่มน้อยเหล่านี้ประกอบไปด้วยหลายเชื้อชาติ เช่น เชื้อชาติ มอญ พม่าแท้ กะเหรี่ยง คะฉิ่น ไทยใหญ่ แบ่งตามพื้นที่ที่อยู่อาศัยและระยะเวลาที่อพยพเข้ามาตั้งถิ่น

ก. พวกที่อยู่อาศัยตามจังหวัดที่มีอาณาเขตติดต่อกับเมียนมาร์ คือจังหวัดกาญจนบุรี ตาก เชียงราย เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน มีจำนวนประมาณ 47,000 คน เป็นกลุ่มที่ได้อพยพเข้าสู่ประเทศไทย เป็นระยะเวลาเกินกว่า 25 ปี ขึ้นไปโดยอาศัยอยู่ปะปนกับราษฎรไทย

ข. พวกที่หลบหนีการสู้รบภายในประเทศตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527 เป็นต้นมาส่วนใหญ่ทางราชการได้กำหนดพื้นที่ให้อยู่อาศัยโดยไม่ให้อยู่ปะปนกับราษฎรไทย โดยให้อยู่อาศัยอยู่ในอำเภอสังขละ จังหวัดกาญจนบุรี อำเภอพบพระ อำเภอแม่สอด อำเภอแม่ระมาด อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก กิ่งอำเภอสบเมย อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ปัจจุบันมีจำนวนประมาณ 50,000 คน

ค. พวกที่หลบหนีเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยเพื่อเข้ามาหางานทำมักจะอาศัยอยู่ในสถานที่ประกอบกิจการหรืออาศัยอยู่กับนายจ้างนายจ้างตามจังหวัดต่าง ๆ ไม่มีจำนวนตัวเลขที่แน่นอนคาดว่าจะมีประมาณ 250,000-350,000 คน เช่นมักจะพบมากบริเวณพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก อำเภอเมือง จังหวัดระนอง อำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราด

(6) ชาวไทยมุสลิม ประเทศไทยถือว่าชาวไทยมุสลิมมีใช้ชนกลุ่มน้อยเนื่องจากชาวไทยมุสลิมเหล่านี้ ได้อาศัยอยู่ดินแดนแถบนี้มาตั้งแต่มีความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของชาติไทยแต่ชาวไทยในจังหวัดชายแดนภาคใต้ 5 จังหวัดนี้ประกอบไปด้วยจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส สตูล และสงขลา เป็นคนไทยที่นับถือศาสนาอิสลามเป็นส่วนใหญ่ประมาณ 53 % โดยเฉพาะจังหวัดนราธิวาสเป็นจังหวัดที่มีคนไทยมุสลิม มากที่สุด แต่เนื่องจากความแตกต่างกันทางด้านศาสนาทำให้มีวัฒนธรรมประเพณี แตกต่างไปจากประชากรส่วนใหญ่ซึ่งนับถือศาสนาพุทธ โดยเฉพาะมีชาวมุสลิมจำนวนมากที่ยังใช้ภาษายาวีบางส่วนยังพูดภาษาไทยไม่ได้จึงทำให้ชาวมุสลิมส่วนนี้ถูกมอง ไปว่าเป็นชนกลุ่มน้อยจำนวนชาวไทยมุสลิมใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ดังกล่าวมี ประมาณ 2,723,000 คน

(7) ผู้อพยพอินโดจีน เมื่อวันที่ 17 เมษายน 2518 ประเทศกัมพูชาพ่ายแพ้แก่ฝ่ายที่นิยมคอมมิวนิสต์, ประเทศเวียดนามต้องพ่ายแพ้แก่ฝ่ายที่นิยมคอมมิวนิสต์ เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2518 และเมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2518 ประเทศลาวก็ต้องสูญเสียให้แก่ฝ่ายที่นิยมคอมมิวนิสต์ ไปอีกประเทศหนึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมในกลุ่มประเทศดังกล่าวทำให้ประชาชนข้าราชการ และกลุ่มผู้มีอำนาจรัฐเดิมทั้งข้าราชการนักการเมือง พ่อค้า นักธุรกิจ ต้องอพยพหลบหนีออกจากประเทศเป็นจำนวนมาก เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเหล่านี้ สามารถเดินทางเข้ามาได้ทั้งทางบกทางเรือ และทางอากาศ จากปี พ.ศ. 2518 ถึง เดือน มีนาคม พ.ศ. 2535 มีผู้อพยพจากประเทศอินโดจีน เข้าสู่ประเทศไทยจำนวนถึง 751,276 คน

และมีผู้อพยพชาวกัมพูชาที่อาศัยอยู่ตามบริเวณชายแดนไทย-กัมพูชาประมาณ 8 แห่งมีจำนวนประมาณ 373,600 คน ซึ่งในปี 2536 ปัจจุบัน ทางราชการได้ดำเนินการส่งตัวผู้อพยพจากอินโดจีน ไปอยู่ประเทศที่สามและบางส่วนได้ส่งกลับประเทศเดิมด้วยความช่วยเหลือสนับสนุนจากสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยสหประชาชาติ ไปเกือบหมดสิ้นแล้วแต่ยังมีผู้อพยพลบหน้ำเข้าเมือง โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายจากกลุ่มประเทศอินโดจีนอีกจำนวนหนึ่งที่ไม่ยอมไปรายงานตัวต่อศูนย์รับผู้อพยพ และได้หลบซ่อนอยู่ตามจังหวัดต่าง ๆ ตามแนวชายแดนกรุงเทพมหานครและเขตปริมณฑลมีจำนวนรวมกว่า 10,000 คน

4.2 นโยบายและท่าทีของรัฐบาลต่อชนกลุ่มน้อยกลุ่มต่าง ๆ

(1) นโยบายต่อชาวจีน ตั้งแต่สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้นมาจนถึงปัจจุบัน รัฐบาลไทยได้ใช้นโยบายผสมกลมกลืน (ASSIMILATION) ต่อชาวจีนที่อพยพเข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภาร ตั้งรกรากทำกินอยู่ในประเทศไทยจนกล่าวได้ว่าการใช้นโยบายผสมกลมกลืนดังกล่าวได้ผลการใช้นโยบายผสมกลมกลืน ดังกล่าวประสพผลสำเร็จด้วยดีมาอย่างต่อเนื่องคนจีนโพ้นทะเลได้รับสถานภาพเป็นบุคคลต่างด้าวที่มีใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวบุตรหลานของคนจีนเหล่านี้ได้รับสัญชาติไทย อันเป็นผลมาจากการตรากฎหมายพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. 2456 พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. 2508 และพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. 2535 ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากการที่คนจีน และคนไทยมีวัฒนธรรมประเพณีที่คล้ายคลึงกันและประกอบกับมีอิทธิพลของวัฒนธรรมของชาวไทย และการมีวัฒนธรรมที่ยืดหยุ่นเปิดกว้างของสังคมไทย ที่สามารถรับเอาวัฒนธรรมของคนจีนบางส่วนเข้าผสมกลมกลืนกับวัฒนธรรมไทย เป็นปัจจัยเสริมที่สำคัญให้การผสมกลมกลืนระหว่างไทย-จีนประสพผลสำเร็จดังกล่าวดังกล่าว

(2) นโยบายต่อชาวญวน ชาวญวนที่ได้อพยพเข้าสู่ประเทศไทยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มดังนี้

(ก) กลุ่มที่อพยพเข้าสู่ประเทศไทยตั้งแต่สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้นจนถึงสิ้นสงครามโลกครั้งที่สองชาวญวนกลุ่มนี้ได้ผสมกลมกลืนกลายเป็นคนไทยหมดสิ้นแล้ว

(ข) กลุ่มที่อพยพเข้าสู่ประเทศไทยตั้งแต่สิ้นสงครามโลกครั้งที่สองจนถึง พ.ศ. 2518 ก่อนที่ประเทศเวียดนามตกอยู่ภายใต้การปกครองแบบคอมมิวนิสต์

(ค) กลุ่มที่อพยพเข้าสู่ประเทศไทย ภายหลังจากเวียดนามได้ตกอยู่ภายใต้การปกครองของระบบคอมมิวนิสต์ ในปี 2518 ชาวญวนกลุ่มนี้จะ ได้กล่าวรวมไว้ในนโยบายของรัฐบาลที่มีต่อผู้อพยพอิน โดจิ้นต่อไป

นโยบายของรัฐบาลไทยที่มีต่อชาวญวนอพยพกลุ่มที่สองคือ กลุ่มที่อพยพเข้าสู่ประเทศไทยตั้งแต่สิ้นสงครามโลกครั้งที่สอง จนถึง พ.ศ.2518 ก่อนที่ประเทศเวียดนามจะตกอยู่ภายใต้การปกครองของระบบคอมมิวนิสต์ในปี พ.ศ.2518 ในระยะแรกรัฐบาลไทยได้ใช้นโยบายผ่อนปรนต่อชาวญวนอพยพเหล่านี้มากแต่แม้ว่าจะเปิดโอกาสให้โอนสัญชาติเป็นไทยได้ แต่ยังมีข้อจำกัดในนโยบายต่อชาวญวน ในสถานภาพผู้อพยพ ไม่มีนโยบายที่จะผสมกลมกลืนที่ชัดเจนแต่ในระยะต่อมา เนื่องจากมีปัญหาด้านการแทรกซึมของผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ในหมู่คนญวนอพยพรัฐบาลไทย จึงเริ่มใช้นโยบายควบคุมชาวญวนอพยพเหล่านี้อย่างเข้มงวดมากยิ่งขึ้นในสถานภาพผู้อพยพทำให้บุตร หลานคนญวนเหล่านี้มิได้รับสัญชาติไทย แม้ว่าจะเกิดในประเทศไทย

นับตั้งแต่รัฐบาลไทยได้มีชัยชนะต่อผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ภายในประเทศตั้งแต่พ.ศ. 2525 รัฐบาลไทยกลับได้รับเปลี่ยนแปลงนโยบายที่มีต่อชาวญวนอพยพเหล่านี้โดยใช้นโยบายผสมกลมกลืนกับบุตรหลานคนญวนมีการให้สัญชาติไทยแก่คนญวนรุ่นหลานและพิจารณาจะให้สัญชาติไทยแก่บุตรคนญวนอพยพดังกล่าวต่อไป

(3) นโยบายต่อผู้อพยพลี้ภัยจากอิน โดจิ้น เนื่องจากมีผู้อพยพลี้ภัยจากกลุ่มประเทศอิน โดจิ้นหลังจากที่ถูกฝ่ายนิยมคอมมิวนิสต์ยึดครองได้แล้ว ตั้งแต่ ปี 2518 คือ ประเทศเวียดนาม 10 ประเทศกัมพูชา และประเทศลาว ทำให้ประชาชนของประเทศเหล่านี้ต้องอพยพหลบภัยสงคราม และการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจการเมือง เข้าสู่ประเทศไทยจนถึงปี พ.ศ.2528 แม้ว่าผู้อพยพเหล่านี้จะเดินทางไปตั้งถิ่นฐานลำเนาเดิมไปเกือบหมดสิ้นแล้ว แต่ปัจจุบันนี้ยังคงมีผู้อพยพจากอิน โดจิ้นจำนวนหลายพันคนที่หลบซ่อนอยู่ตามจังหวัดอันมีเขตแดนติดต่อกับประเทศลาวและประเทศกัมพูชา โดยมีได้ไปรายงานตัวต่อเจ้าหน้าที่ศูนย์รับผู้อพยพลบหนึ่เข้าเมือง และบางส่วนที่ได้หลบหนีออกนอกศูนย์อพยพลบหนึ่เข้าเมือง

นโยบายและท่าทีของรัฐบาลไทยได้กำหนดไว้อย่างต่อเนื่องเสมอมาคือ จะให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อพยพลบภัยสงคราม และการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและเศรษฐกิจ

จากกลุ่มประเทศอินโดจีนเหล่านี้ในฐานะผู้อพยพชั่วคราวตามหลักมนุษยธรรม โดยมีนโยบายจะส่งไปตั้งหลักแหล่งในประเทศที่สามหรือส่งกลับประเทศอันเป็นภูมิลำเนาเดิม

(4) นโยบายต่อชาวไทยมุสลิม ดังได้กล่าวมาแล้วว่ารัฐบาลได้ถือว่าชาวไทยมุสลิมในห้าจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นคนไทยทั้งทางด้านเชื้อชาติและสัญชาติเพียงแต่มีความแตกต่างจากคนไทยส่วนใหญ่ ในด้านการนับถือศาสนาอิสลามเท่านั้นส่งผลให้คนไทยมุสลิมเหล่านี้มีวัฒนธรรม ประเพณีแตกต่างออกไปบ้าง ประกอบกับมีบุคคลบางกลุ่มได้ทำการเคลื่อนไหวต่อต้านการเมือง พยายามยุยงส่งเสริมให้เกิดความแตกแยกระหว่างคนไทยส่วนใหญ่ กับคนไทยมุสลิมเพื่อผลในด้านการเมืองการปกครอง และหวังผลในการรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศบางประเทศที่ไม่หวังดีต่อความเป็นเอกภาพของชาติไทย รัฐบาลจึงได้มีนโยบายเป็นการเฉพาะต่อคนไทยมุสลิมเหล่านี้ มีการจัดตั้งศูนย์อำนวยการบริหารชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) เพื่อทำหน้าที่ควบคุมกำกับดูแลประสานงานการปฏิบัติกับหน่วยงานต่าง ๆ ให้มีมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งหวังสร้างความรักความสามัคคีสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ลดความแตกต่างในทุก ๆ ด้าน สร้างความอยู่ดีมีสุข พัฒนาอาชีพและรายได้ และสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาในระบบการเมือง การปกครอง แก่ชาวไทยมุสลิมเหล่านี้ พร้อมกับดำเนินนโยบายการปราบปรามขบวนการโจรก่อการร้ายแบ่งแยกดินแดนหรือผู้ก่อการร้ายอื่นอย่างต่อเนื่อง

(5) นโยบายต่อชาวเขา

ในจำนวนชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย เชื้อชาติเผ่าพันธุ์ต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น ชาวเขาเผ่าต่าง ๆ มีความแตกต่างทางด้านต่าง ๆ กับคนไทย ซึ่งเป็นชนกลุ่มใหญ่ของประเทศมากที่สุด จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษา นโยบายด้านการผสมผสานกลมกลืน (Assimilation) กับนโยบายการรวมพวก (Integration) ของรัฐบาลไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2499 จนถึงปัจจุบันที่รัฐบาลใช้กับชนกลุ่มน้อย ผู้วิจัยมีความเห็นว่ารัฐบาลได้ใช้นโยบายต่อชาวเขาโดยสรุปดังนี้

ก ระยะแรก ระหว่าง พ.ศ. 2499 - 2509

รัฐบาลไทยได้ให้ความสนใจอย่างจริงจังกับชาวเขา ในประเทศไทยมาตั้งแต่ พ.ศ. 2495 จนกระทั่งกระทรวงมหาดไทยได้ออกคำสั่งที่ 653/2499 แต่งตั้งคณะกรรมการสงเคราะห์ประชาชน ไกลคมนาคมขึ้น

นโยบายในระยะแรกเน้นหนัก ดังนี้

- ให้ชาวเขามีสภิรดาเนินวิถีชีวิตแบบแกมมีสภิรดาเนินถือ และปฏิบัติตามธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิมของตนได้
 - ให้ชาวเขามีความจงรักภักดีต่อประเทศไทยและองค์พระมหากษัตริย์
 - ให้ชาวเขาปฏิบัติตนภายใต้กฎหมายของประเทศไทย
 - ให้มีการส่งเสริมและพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของชาวเขาทุกวิถีทาง
 - ไม่มีความขัดข้องที่ชาวเขามีสภิรดาเนินประสงค์จะเป็นคนไทยโดยสมบูรณ์
- วิเคราะห์ตามนโยบายดังกล่าว ในระยะแรกนี้เห็นว่า รัฐบาลมีนโยบายต่อชาวเขา เน้นหนักไปในทางรวมพวกหรืออยู่รวมกัน ในลักษณะพหุสังคมหรือรวมกันบนความแตกต่าง ส่วนนโยบายด้านสัญชาตินั้น ได้ประกาศชัดเจนว่ามีนโยบายจะให้สัญชาติไทยแก่ชาวเขา

ข ระยะที่สอง ระหว่าง พ.ศ. 2510 - 2518 มีนโยบายเน้นหนัก ดังนี้

- ให้ชาวเขาก่อมาหากินเป็นกลุ่มก้อนและเป็นหลักแหล่งอยู่บนเขาแน่นอน
- ให้ชาวเขาเลิกปลูกฝิ่นหรือพืชเสพติดอื่น โดยสนับสนุนให้ปลูกพืชอื่นทดแทนหรือให้ประกอบอาชีพชนิดอื่นที่สุจริต
- ให้ชาวเขาเลิกตัดไม้ทำลายป่า อันเป็นแหล่งต้นน้ำลำธารและให้ทำการเกษตรในพื้นที่อย่างถาวร เลิกทำไร่เลื่อนลอย
- ให้ชาวเขาปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี และเกิดความเชื่อมั่นในความมั่นคงปลอดภัยรักใคร่เจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมือง มีความรักชาติและหวงแหนแผ่นดินไทย มีความจงรักภักดีต่อชาติไทยร่วมกับรัฐบาลในการต่อต้านการแทรกซึมบอนทำลายของผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์
- ให้ชาวเขาได้ยึดถือปฏิบัติตามหลักธรรมคำสั่งสอนทางพระพุทธศาสนา โดยไม่มีการบังคับด้วยการส่งพระธรรมจาริกเข้าไปเผยแพร่พระพุทธศาสนาในหมู่บ้านของชาวเขา
- ส่งเสริมให้การศึกษาให้ความรู้ใหม่ ๆ แก่ชาวเขา เพื่อให้ชาวเขามีสภิรดาเนินวิถีชีวิตและทัศนคติแบบไทย

- ส่งเสริมให้ชาวเขาได้สัญชาติไทยโดยการออกระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการลงสัญชาติไทยให้แก่ชาวเขา พ.ศ. 2517

จากการวิเคราะห์แนวนโยบายของรัฐบาลในระยะที่ 2 นี้ จะเห็นว่ามีการโน้มเอียงไปทางผสมกลมกลืน (Assimilation) ชาวเขามากขึ้นกว่าระยะแรก แต่ยังไม่ทั้งการรวมพวก (Integration) คือเป็นนโยบายผสมระหว่างการรวมพวกกับการผสมผสานกลมกลืน

ค. ระยะที่สาม ตั้งแต่ พ.ศ. 2519 ถึงปัจจุบันมีนโยบายเน้นหนัก ดังนี้

- มุ่งพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของชาวเขาทุกด้าน ทั้งด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- เร่งรัดพิจารณาการดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพิจารณาลงสัญชาติไทยในทะเบียนบ้านให้แก่ชาวเขา พ.ศ. 2517
- ให้ชาวเขาอยู่เป็นหลักแหล่ง ไม่ย้ายถิ่นที่อยู่
- ให้ชาวเขาปฏิบัติตนตามกฎหมาย
- ให้ชาวเขาได้รับการบริการขั้นพื้นฐานทั่วทุกแห่ง และให้มีเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปพัฒนาทุกหมู่บ้านอย่างทั่วถึง
- ให้มีการสกัดกั้นผลักดันชาวเขาจากนอกประเทศออกไปโดยเจียมขนาด
- ให้นำนโยบายการรวมพวก (Integration Policy) มาใช้กับชาวเขา โดยเร่งรัดให้ชาวเขามีความสำนึกในความเป็นไทย และจงรักภักดีต่อประเทศชาติอย่างแท้จริง และคงให้สิทธิในการปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิมได้ตามปรารถนา

จากแนวนโยบายดังกล่าวจะเห็นว่าในปัจจุบันรัฐบาลมีนโยบายจะให้สัญชาติไทยแก่ชาวเขาที่มีคุณสมบัติเข้าหลักเกณฑ์ทั้งหมด ซึ่งในปัจจุบันชาวเขาส่วนใหญ่ที่มีคุณสมบัติครบได้รับการลงสัญชาติไทยหมดสิ้นแล้ว ส่วนนโยบายด้านความสัมพันธ์อยู่ร่วมกันในสังคมไทยนั้นมีแนวโน้มที่จะใช้นโยบายการรวมพวก (Integration Policy)

(6) นโยบายของทางราชการไทยต่อชนกลุ่มน้อยสัญชาติพม่า

นโยบายของรัฐบาลไทยที่มีต่อชนกลุ่มน้อยสัญชาติพม่าทุกกลุ่ม ตั้งแต่กลุ่มที่เข้ามาก่อนวันที่ 9 มีนาคม 2519 หรือที่เรียกว่ากลุ่มผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่า กลุ่มที่เข้ามาเนื่องจากการสู้รบ เมื่อปี พ.ศ. 2517 กลุ่มนักศึกษาพม่าและกลุ่มผู้ลี้ภัยหลบหนีเข้ามาทำงานในประเทศไทยตามจังหวัดชายแดนไทย-พม่า เป็นนโยบายเดียว คือ นโยบายผ่อนปรนให้อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยเป็นการชั่วคราว ตามหลักมนุษยธรรมพร้อมกับใช้มาตรการสกัดกั้นมิให้เข้ามาเพิ่มเติมควบคุมให้อยู่ในพื้นที่ที่กำหนดและผลักดันออกนอกอาณาจักร เพื่อส่งกลับประเทศเดิม เมื่อถึงเวลาและโอกาสอันควร ขณะที่อยู่ในประเทศไทยให้สถานภาพเป็นผู้อพยพแต่ผ่อนผันให้บุตรหลานชนกลุ่มน้อยสัญชาติพม่าเหล่านี้ เรียนหนังสือชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาได้ แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์นโยบายจะให้สัญชาติไทยแต่อย่างใด

(7) นโยบายของทางราชการไทยต่อเงินยืมอพยพ

นับตั้งแต่เงินยืมอพยพได้เริ่มเข้าสู่ประเทศไทย ทั้งพลเรือนและบางส่วนเป็นทหารเงินยืมชาติ (ทจช.) รัฐบาลไทยถือนโยบายผ่อนปรนให้อยู่ในราชอาณาจักรไทยเป็นการชั่วคราวภายหลังจากที่ได้อพยพกลับไต้หวันเมื่อ 30 เมษายน 2504 ยังคงมีเงินยืมอพยพตกค้างอยู่ในประเทศไทย รัฐบาลไทยก็ยังคงใช้นโยบายผ่อนปรนให้พักอาศัยอยู่เป็นการชั่วคราวเช่นเดิม

หลังจากที่รัฐบาลไทยได้เจรจาครั้งสุดท้ายกับไต้หวันในปี พ.ศ. 2513 เกี่ยวกับการส่งเงินยืมอพยพที่ยังค้างอยู่ในประเทศไทยกลับไต้หวันแต่การเจรจาประสบความล้มเหลวเนื่องจากไต้หวันไม่ยอมรับเงินยืมอพยพพวกนี้เป็นพลเมืองของไต้หวัน คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเมื่อ 6 ตุลาคม 2513 กำหนดเป็นนโยบายให้เงินยืมถืออาวุธแปรสภาพเป็นพลเรือน โดยให้ปลดอาวุธ พร้อมกับให้เงินยืมอพยพเหล่านั้นพร้อมครอบครัว เข้าไปพักอาศัยอยู่ในพื้นที่ทางราชการจัดสรรให้ โดยกำหนดที่ตั้งหมู่บ้านให้ที่ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 8 พื้นที่ จังหวัดเชียงราย จำนวน 3 พื้นที่ ให้อยู่ติการประกอบอาชีพธุรกิจที่ผิดกฎหมาย และให้พักอาศัยอยู่ในประเทศไทยในฐานะผู้อพยพต้นปี พ.ศ. 2521 คณะรัฐมนตรีมีมติจะให้สัญชาติไทยแก่เงินยืมอพยพเหล่านี้ แต่จำกัดเฉพาะบางคนบางครอบครัวที่ทำประโยชน์แก่ประเทศไทยเท่านั้น แยกเป็น

เร่งด่วนประเภท 1 ผู้เข้าช่วยรัฐบาลปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์
รวมทั้งครอบครัว

เร่งด่วนประเภท 2 ผู้ที่มีอาชีพเป็นหลักแหล่ง ไม่เป็นภัยต่อความมั่นคงและมีหนังสือสำคัญแสดงถิ่นที่อยู่แน่นอนมาครบ 5 ปีแล้ว

ปัจจุบันรัฐบาลไทยได้ให้สถานภาพเงินย้ออพยพเป็นคนต่างด้าว โดยใช้นโยบายผสมกลมกลืน (Assimilation) กับเงินย้ออพยพทุกกลุ่ม โดยการผสมกลมกลืนนั้น เป้าหมายอยู่ที่ลูกหลานเงินย้ออพยพ จะให้ได้สัญชาติไทยทั้งหมด

4.3 สาเหตุการอพยพชาวเขาเผ่าม้ง ในจังหวัดพะเยา

จากการรวบรวมรวบรวมเรียบเรียงเกี่ยวกับการดำเนินการอพยพชาวเขาเผ่าม้งเขตจังหวัดพะเยาลงสู่พื้นราบจากเอกสารโรเนียว และคำกล่าวรายงานส่งมอบพื้นที่ของชุดควบคุมที่ 31 อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา สรุปได้ ดังนี้

4.3.1 สาเหตุการอพยพชาวไทยภูเขาเผ่าม้ง บ้านขุนกำลิ่ง ต.ขุนควร อ.ปง จ.พะเยา ลงสู่พื้นราบ

"ประมาณปี พ.ศ. 2511 พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย (ผคท.) ได้จัดตั้งเขตงานขึ้นในพื้นที่รอยต่อระหว่าง อำเภอปง อำเภอเชียงม่วน จังหวัดพะเยา กับอำเภอท่าวังผา กิ่งอำเภอบ้านหลวง อำเภอเมือง จังหวัดน่าน ที่บริเวณดอยผาจิ

ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปบริเวณดอยผาจิจะเป็นภูเขาสลับซับซ้อน มีความสูงจากจากระดับน้ำทะเลสูงสุด 1,388 เมตรและต่ำสุด 380 เมตร สภาพป่าเป็นป่าชนิดต่าง ๆ กันขึ้นอยู่อย่างหนาแน่น ส่วนใหญ่จะเป็นป่าดงดิบตอนล่างจะเป็นป่าเต็งรับสลับป่าเบญจพรรณ ภายในพื้นที่จะมีลำห้วยที่สำคัญไหลผ่านใจกลาง ได้แก่ แม่น้ำสาว ลงสู่ลำคางไหลลงสู่แม่น้ำควรรไปบรรจบ แม่น้ำยม สำหรับฝั่งขวาของแม่น้ำสาว จะเป็นที่ตั้งของบ้านต่อสู บ้านเอกราช บ้านธงแดง และบ้านธงแดงน้อย(บ้านสันติสุข หลังมอบตัว) ติดต่อเทือกเขาตอยผาวัว ต่อดอยผาช้าง ซึ่งเป็นเทือกเขา ลาดยาวไปตามแนวทิศเหนือไปยังจุดบรรจบระหว่างแม่น้ำสาว กับแม่น้ำคาง เขตงาน บริเวณดอยผาจินี้เรียกว่า เขตงาน 24/1 ปฏิบัติงานครอบคลุมพื้นที่อำเภอเชียงคำ อำเภอปง อำเภอเชียงม่วน จังหวัดพะเยา อำเภอท่าวังผา กิ่งอำเภอบ้านหลวง จังหวัดน่าน โดยมีศูนย์กลางเขตงานตั้งอยู่บริเวณ

ดอยผาจิ, ดอยผาช้างมีฐานที่มั่นสำคัญคือ สำนักเขตสอง ดอยน้ำสาว มีนายมาโนชเมธากุล (ส.ประโยชน์) เป็นเลขาธิการ มีกำลังพลประมาณ 350 คน ต่อมาเมื่อประมาณ พ.ศ. 2514 เขตงาน 24/2 ได้แบ่งกำลังตั้งเขตงานขึ้นใหม่เรียกว่า เขต 13 เมื่อ ปี 2520 ได้เปลี่ยนชื่อเป็นเขตงาน 7 การวางกำลังของฐานที่มั่นน้ำสาว(เขตงานเจ็ด) มีโรงเรียนปลูกสร้างอยู่ 2 ช้าง น้ำสาว มี บก. เขตงานอยู่บริเวณดอยผาจิ (พื.573045))) ภูมิประเทศยากต่อการตรวจการณ์ทางอากาศ กำลังของผกค. มีประมาณ 250-300 คน ส่วนมากเป็นคนภาคใต้ มีชาวเขาเผ่าม้งเพียงเล็กน้อยมีความชำนาญในภูมิประเทศมีขีดความสามารถ 40 สูงที่จะทำความสูญเสียให้กับเจ้าหน้าที่ฝ่ายเรา ที่ลาดตระเวนเจาะเข้าไปในฐานที่มั่นได้ สำหรับเขตงานเจ็ดนี้ ได้จัดโครงสร้างของหน่วยออกเป็น 15 กอง คือ กองที่ 41-55 ก่อนทำการกวาดล้างได้ยุบเหลือ 12 กอง เนื่องจากมีกำลังลดลงโดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ก. เขตงาน 7 (ผาจิ) อยู่ทางทิศตะวันออกของฐานน้ำสาวมี 8 กอง 1 สำนัก ประกอบด้วย

กอง 51 (พื.599042) บก. เขตงาน 7 ตั้งอยู่ในถ้ำเชิงดอยผาวัว

กอง 42 (พื.6005) หน่วยงานมวลชนอยู่ดอยผาจิ

กอง 44 (พื.5810) หน่วยทหารหลักเขตงาน 7 มีกำลังรบที่มีขีดความสามารถสูงประมาณ 60-70 คน กำลังส่วนใหญ่ 80% เป็นคนภาคใต้ที่เหลือเป็นคนม้งในท้องถิ่น

กอง 46 (พื.5708) หน่วยงานมวลชน

กอง 48 (พื.5805) หน่วยสื่อสารดักฟังสามารถถอดรหัสฝ่ายเราได้

กอง 50 (พื.6006) โรงพยาบาลเขตงาน 7 ตั้งอยู่ในถ้ำเชิงดอยผาวัว

ใกล้เคียงถ้ำ บก. เขตงาน 7

กอง 550 (พื.5504) หน่วยพลากิจการมีคลังอาวุธยุทธโปกรณ์อยู่ในถ้ำทางใต้ บก. เขตงาน 7

กองหน่วยศิลปิน (พื.5403)

สำนักบ้านไร่ (พื.5403) เป็นโรงไฟฟ้าพลังน้ำมีกำลังประมาณ 15

กิโลวัตต์

ข. เขตงาน 7 (ผาวิ้ว) อยู่ทางทิศตะวันตกของฐานน้ำสาว แบ่งออกเป็น 3

กอง ประกอบด้วย

กอง 45 (พีบี.5003) ทหารหญิงแดงเป็นนักรบหญิง ทำงานร่วมกับ กอง 44 ให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

กอง 47 (พีบี.5503) เป็นหน่วยงานมวลชน

กอง 54 (พีบี.5504) หน่วยพิมพ์โฆษณาผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่เป็นนักศึกษา

มวลชนแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 8 หมู่บ้าน คือ

กลุ่มที่ 1 (กลุ่มผาจี) มีมวลชน 527 คน มี 4 บ้าน ได้แก่ บ้านต่อสู (พีบี.628107) บ้านเอกราช (พีบี.633103) บ้านธงแดง (พีบี.624102) และบ้าน ธงแดงน้อย (พีบี.613083)

กลุ่มที่ 2 (กลุ่มผาช้าง) มีมวลชน 492 คน มี 4 บ้าน ได้แก่ บ้านลูกไฟ (พีบี.530443) บ้านร่วมใจ (พีบี.513038) บ้านแม่ยึดเหนี่ยว (พีบี.517038) และบ้าน แม่ยึดได้ (พีบี.511040)

ยุทธการสุริยะพงษ์

กองทัพภาคที่ 3 ส่วนหน้า กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 3 (ทภ.3สน./กอ.รมน.ภาค 3) ได้จัดกำลังจาก กองพลทหารม้าที่ 1 หน่วยพลเรือน ตำรวจทหารที่ 31 (พตท.31) กองร้อยสมาชิกอาสารักษาดินแดน (อส.) จากกองอาสา รักษาดินแดน จังหวัดน่าน กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัดน่าน (กอ.รมน. จังหวัดน่าน) กองร้อย อส.อำเภอจากทุกกองร้อยในเขตจังหวัดน่าน ทหารพรานจากค่าย ปักธงชัย นครราชสีมา เข้าทำการกวาดล้าง ผกค. เขตงานที่ 7 บริเวณดอยผาจี ตั้งแต่ วันที่ 19 มีนาคม 2525- 4 พฤศจิกายน 2525 ผลการปฏิบัติครั้งนี้ฝ่ายเราสามารถยึด ฐานที่มั่นของ ผกค. เขตงานที่ 7 ได้ทั้งหมดมวลชน และ ผกค. บางส่วนเข้ามามอบตัว และยินดีที่จะปฏิบัติตัวภายใต้กฎหมายและข้อบังคับของทางราชการ

สรุปผลการปฏิบัติได้ดังนี้ ประทศ 9 ครั้ง เฮอร์คอบเตอร์ทหาร (ยท.1) ถูกยิงสี่ครั้งฝ่ายเราเสียชีวิต 3 นาย บาดเจ็บ 11 นาย ผกค.และมวลชนเข้ามอบตัวจำนวนมาก สามารถยึดอาวุธยุทโธปกรณ์และสิ่งอุปกรณ์ได้ดังนี้

- อาวุธประจำหน่วย 90 กระบอก
- อาวุธประจำกาย 276 กระบอก
- กระสุนวัดถูกระเบิดจำนวนมาก
- โรงไฟฟ้าพลังน้ำ 1 แห่ง
- สถานีวิทยุเสียงประชาชนไทย (สปท.) (ซึ่งสามารถส่งกระจายเสียงได้ทั่วประเทศไทยและลาว) 1 แห่ง
- เครื่องกำเนิดไฟฟ้า 3 เครื่อง
- เครื่องมือแพทย์ (ซึ่งสามารถผ่าตัดได้) ยาและเวชภัณฑ์ จำนวนมาก
- ตำราและสิ่งอุปกรณ์อื่น ๆ อีกมากมายหลายรายการ

4.4 การดำเนินการเพื่อพัฒนาพื้นที่ รongรับการอพยพ

หลังการปฏิบัติการตามแผนสรีระพงษ์

เมื่อกำลังฝ่ายเราสามารถยึดฐานที่มั่นของเขตงาน 7 ได้แล้ว ผกค. ในเขตงาน 7 ได้แยกออกเป็น 3 ส่วน

- ส่วนใหญ่หนีไปตั้งหลักที่ ตำบลผาซางน้อย อำเภอปาง จังหวัดพะเยา โดยไปร่วมกับกองทหารใหญ่

- บางส่วนเกาะติดฝ่ายเราเพื่อหาโอกาสซุ่มยิงและวางกับระเบิด
- บางส่วน (ส่วนน้อย) หนีไปทางเขตงาน 8 (เต 2)

สำหรับ ผกค. ระดับหัวหน้า ได้แก่ ส.สัจจะ หนีเข้าไปสมทบกับ ผกค. ในเขตจังหวัดน่าน

มวลชนกลุ่มผาจี 4 หมู่บ้าน ได้อพยพลงมาทั้งหมดประมาณ 527 คน (เด็ก 250 คน) ในจำนวนนี้ 43 คนเป็นประธานกรรมการตำบลผาจี, กรรมการบ้าน, พนักงานวิทยุ, พนักงานสุทกรรม, หมอประจำหมู่บ้าน อดีตทหารหลักและทหารบ้านมวลชนเหล่านี้ได้เข้ามามอบตัวและได้ให้อ.รรมน. จังหวัดน่าน ความคุ้มครองแล้ว

มวลชนกลุ่มเผ่าช้าง รวม 4 หมู่บ้าน จำนวน 492 คน ได้เข้ามาอบตัวเช่นกัน และได้ให้ กอ.รรมน. จังหวัดพะเยา ควบคุมดูแลไว้

รวมมวลชนที่เข้าร่วมและให้การสนับสนุน ผกค. ทั้ง 8 หมู่บ้าน ประชากรประมาณ 1,019 คน (รวมทั้งเด็ก) หลังจากที กอ.รรมน. ทั้ง 2 จังหวัดดังกล่าว ได้ดำเนิน การฟื้นฟูจิตใจและดำเนินการปรับทัศนคติและแนวความคิดให้ผู้หลงผิดเหล่านี้เรียบ ร้อยแล้วก็ได้ส่งผู้ที่มอบตัวทั้งหมดกลับไปทำมาหากิน ในพื้นที่เดิม กลุ่มแรกได้แก่ กลุ่มบ้านต่อสู, บ้านเอกราช, บ้านธงแดงและบ้านธงแดงน้อยและ ได้ตั้งชื่อหมู่บ้านนี้เสียใหม่ว่า บ้านสันติสุข 1, 2, 3 และ 4 ตามลำดับกลุ่มที่สอง ได้แก่ กลุ่มบ้านรวมใจ, บ้านลูกไฟ, บ้านแม่ยึดเหนื่อ และบ้านแม่ยึดใต้และได้ตั้งชื่อหมู่บ้านนี้เสียใหม่ว่า บ้านฉลองกรุง กลุ่ม 1, กลุ่ม 2, กลุ่ม 3 และกลุ่ม 4 ตามลำดับ กองทัพบกที่ 3 ได้จัดกำลังทหารเข้าไปให้การคุ้มครองราษฎรทั้ง 2 กลุ่มนี้ เพื่อไม่ให้ฝ่ายตรงข้ามเข้ามามีอิทธิพลต่อมวลชนเหล่านี้่อีกต่อไป

เมื่อได้จัดให้ผู้ร่วมพัฒนาชาติไทย ทั้ง 2 กลุ่มนี้เข้าไปอยู่ในถิ่นฐานเดิมแล้ว คณะกรรมการพัฒนาเพื่อความมั่นคง ในเขตกองทัพภาคที่ 3 ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ถ้าหาก จะดำเนินการ เข้าควบคุมรักษาพื้นที่ด้วยกำลังทหารเพียงอย่างเดียว ก็จะทำได้เพียง ระยะเวลาสั้น ๆ จึงได้กำหนดให้พื้นที่บริเวณดอยผาจิ เป็นเขตพื้นที่ยุทธพัฒนา โดยให้ดำเนินการ เสริมความมั่นคงด้วยการก่อสร้างเส้นทางยุทธวิธีเข้าไปในพื้นที่ขึ้นพร้อมกับ ให้ทำการ พัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของผู้ร่วมพัฒนาชาติไทยให้มีความเป็น อยู่ดีขึ้น โดยให้สอดคล้องกับนโยบายของ โฉมแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5

ในการพัฒนาเพื่อความมั่นคงบริเวณดอยผาจิ เดิมคณะกรรมการพัฒนาเพื่อความ มั่นคงในระดับพื้นที่ในเขตของกองทัพภาคที่ 3 ได้อนุมัติในหลักการแล้วเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2524 ให้ทำการก่อสร้างเส้นทางเพื่อความมั่นคง 2 สาย คือ สายบ้านนาหนูน-บ้านสบซุ่น อำเภอกำแพงแสน จังหวัดน่าน และสายแยกจากทางหลวง หมายเลข 1081 ที่ ก.ม. 35 - บ้านสบซุ่น

4.4.1 การดำเนินการพัฒนาพื้นที่ในระยะแรก

เมื่อ ทท.3 สน./กอ.รรมน. ภาค 3 สามารถยึดฐานที่มั่นเขตงาน 7 ได้แล้ว แม่ทัพภาคที่ 3 (มทท.3) ในฐานะประธานคณะกรรมการพัฒนาเพื่อความมั่นคง ในระดับ

พื้นที่ในเขตกองทัพภาคที่ 3 ได้มอบให้ฝ่ายเลขานุการ ทท.3 พิจารณาประชุมเพื่อพัฒนาพื้นที่คอยผาจิให้มีความมั่นคงถาวรตลอดไป ผลการประชุมสรุปได้ดังนี้

- การพิจารณาก่อสร้างเส้นทางเพื่อความมั่นคงในพื้นที่ให้ทำการก่อสร้างเส้นทางสายบ้านผาดั้ง อำเภอบึง จังหวัดพะเยา - บ้านสบซุ่น อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ระยะทาง 35 กิโลเมตร และเส้นทางสายบ้านบึงเหนือ - แม่น้ำสาป ระยะทาง 27 กิโลเมตร ตามแผนที่ผู้บัญชาการทหารบก (ผบ.ทบ.) ได้มีหนังสือเสนอนายกรัฐมนตรี โดยให้กรมทางหลวงชลอการก่อสร้างทางสายบ้านนาหนุน - บ้านสบซุ่น และสายทางแยก 1091 กิโลเมตร 35 - บ้านสบซุ่น โดยให้กรมทางหลวงนำงบประมาณมาให้ กรป.กลาง ดำเนินการก่อสร้างเส้นทาง ทั้ง 2 เส้นทาง เมื่อ 1 มิถุนายน 2525)

- พื้นที่คอยผาจิยังไม่มีเส้นทางคมนาคมเข้าถึง ดังนั้นในปีงบประมาณ 2525 ให้ส่วนราชการฝ่ายพัฒนาดำเนินงานได้ เพียง ในด้านการศึกษาความเป็นไปได้ทางวิชาการของโครงการไปก่อน เช่น ในด้านการสำรวจข้อมูลภาวะเศรษฐกิจและสังคม การสำรวจข้อมูลทางด้านกายภาพปริมาณพื้นที่ทำกิน การจัดที่ดิน แหล่งน้ำ สังคมและการเมืองต่อไป โดยการพัฒนาหมู่บ้าน เดิมทั้ง 2 แห่ง และจัดตั้งหมู่บ้านแห่งใหม่ 4 แห่ง ๆ ละ 50 ครอบครัว ให้อยู่ในเส้นทางทั้ง 2 เส้น โดยให้ผู้แทนกรมพัฒนาที่ดิน, กรมป่าไม้, กรมชลประทาน, กรมที่ดิน, กรป.กลาง และฝ่ายเลขานุการ หน่วยพัฒนาเพื่อความมั่นคงกองทัพภาคที่ 3 (พมพ.ทท.3) เข้าสำรวจในเดือน พฤษภาคม 2525

ในขั้นต้นได้ให้การช่วยเหลือผู้ร่วมพัฒนาชาติไทย บ้านสันติสุขและบ้านฉลองกรุง ด้วยการให้การช่วยเหลือการรักษาพยาบาลและจัดตั้งโรงเรียนเพื่อการศึกษาแก่เยาวชนไปก่อน

4.4 การดำเนินการพัฒนาพื้นที่ในระยะที่สอง

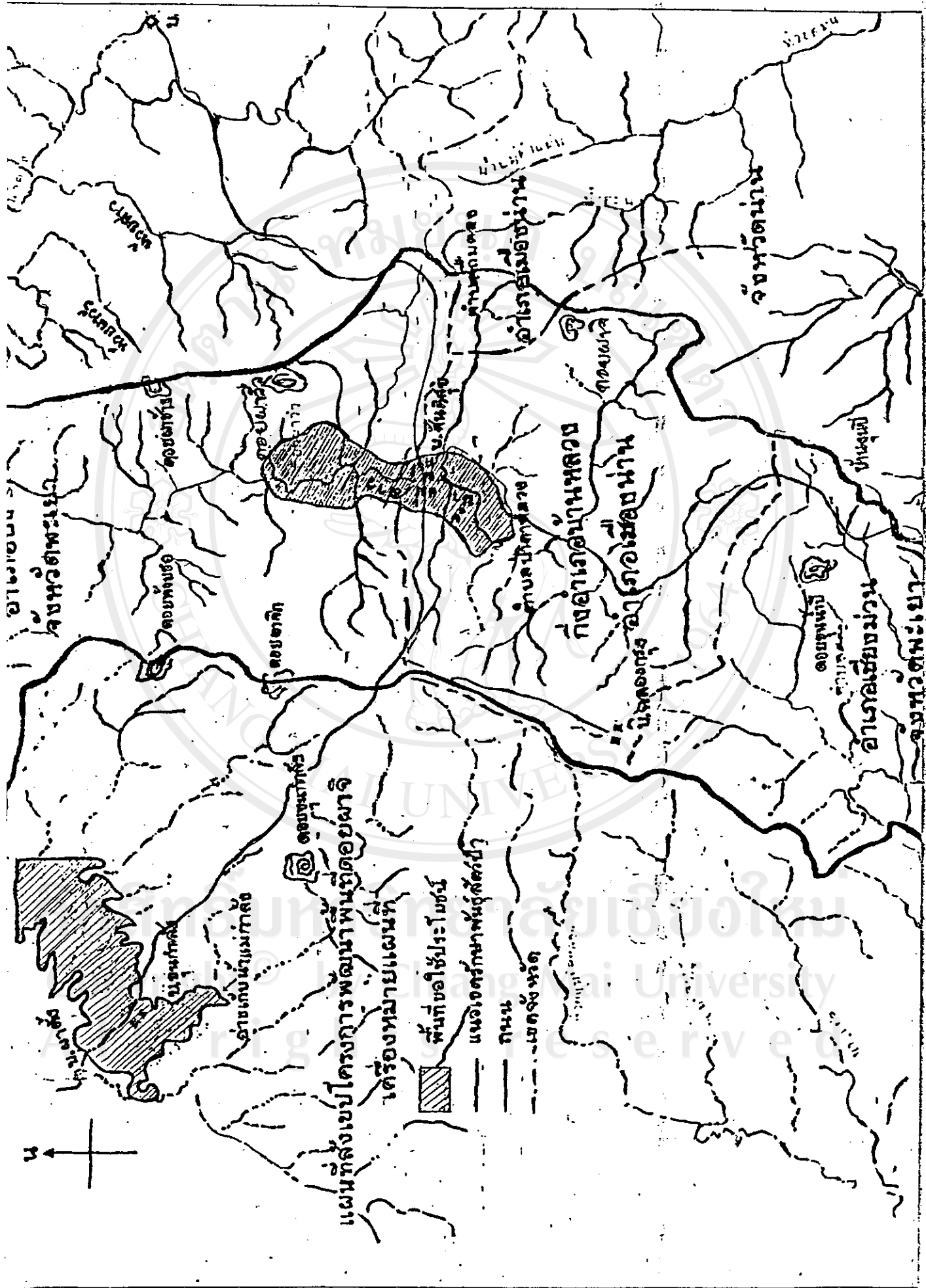
ในลำดับสอง ในการจัดตั้งถิ่นฐานถาวรของมวลชนชาวเขาใน กองทัพภาคที่ 3 ได้ มีหนังสือกราบเรียนฯ พณฯนายกรัฐมนตรี ผ่านเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ ขออนุมัติดำเนินการโครงการพัฒนาพื้นที่คอยผาจิ มีกำหนด 3 ปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2526 ถึง ปีงบประมาณ 2528 เป็นกรณีพิเศษเร่งด่วน ซึ่งสำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ ได้นำเรื่องนี้เข้าพิจารณาในคณะกรรมการการเตรียมพร้อมแห่งชาติหลายครั้ง จึงได้เสนอ

คณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาและอนุมัติหลักการของแผนงาน ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2526 ลงมติอนุมัติให้ดำเนินงานตามโครงการพัฒนาพื้นที่ตอยผาจิ ตามที่สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติเสนอ

โดยในปีงบประมาณ 2526 ให้ใช้งบปกติของส่วนราชการที่เข้าร่วมในโครงการ ซึ่งปรากฏว่างานในปี 2526 ส่วนราชการต่าง ๆ เริ่มงานในลักษณะส่งเจ้าหน้าที่เข้าไปสำรวจเพื่อเตรียมงานในปี 2527 และ 2528 สำหรับงบประมาณในปีงบประมาณ 2527 และ 2528 ได้กำหนดไว้ในแผนงานโครงการพัฒนาพื้นที่ตอยผาจิ ให้ส่วนราชการตามโครงการ

ส่วนราชการต่าง ๆ ได้เริ่มเข้ามาปฏิบัติงานอย่างจริงจังในปีงบประมาณ 2527 และ 2528 ในส่วนของกองทัพบกที่ 3 โดยชุดควบคุมที่ 31 ได้ดำเนินงานให้การช่วยเหลือช่วยเหลือเขาทั้ง 2 หมู่บ้านนี้ ตั้งแต่ปี 2525 เป็นต้นมา

โครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงตอยผาจิ ซึ่งคณะรัฐมนตรี (ครม.) ได้มีมติอนุมัติให้ดำเนินการเมื่อ 28 มิถุนายน 2526 นั้น โครงการนี้ให้มีการอพยพชาวเขาบ้านฉลองกรุงลงมาอยู่บริเวณพื้นที่ราบห่างจากกลุ่มห้อยมหมู่บ้านเดิมประมาณ 25 กิโลเมตร เรียกว่าบ้านขุนกำลังและให้ชาวเขาเผ่าม้ง บ้านสันติสุขอพยพลงมารวมกันเป็นกลุ่มเดียวเช่นเดียวกัน แต่ให้มาอยู่บริเวณน้ำสายห่างจากกลุ่มห้อยมหมู่บ้านเดิมประมาณ 3 กิโลเมตร (โดยยังคงอยู่บนเขาใกล้ห้อยมหมู่บ้านเดิม) การดำเนินการตามโครงการดังกล่าวได้ขออนุมัติใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าจากกรมป่าไม้ โดยมีหลายส่วนราชการเข้าร่วมโครงการเช่น

แผนผังเขตโครงการพัฒนาพื้นที่โดยฉพาะ
 เครื่องหมายแผนที่

- พื้นที่ใช้ประโยชน์
- แนวเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า
- ถนน
- เขตจังหวัด

จังหวัดน่าน

จังหวัดน่าน

จังหวัดน่าน

จังหวัดน่าน

จังหวัดน่าน

จังหวัดน่าน

จังหวัดน่าน

จังหวัดน่าน

จังหวัดน่าน

จังหวัดน่าน

จังหวัดน่าน

จังหวัดน่าน

จังหวัดน่าน

จังหวัดน่าน

จังหวัดน่าน

จังหวัดน่าน

จังหวัดน่าน

จังหวัดน่าน

จังหวัดน่าน

จังหวัดน่าน

จังหวัดน่าน

จังหวัดน่าน

จังหวัดน่าน

จังหวัดน่าน

จังหวัดน่าน

จังหวัดน่าน

จังหวัดน่าน

จังหวัดน่าน

จังหวัดน่าน

จังหวัดน่าน

จังหวัดน่าน

จังหวัดน่าน

จังหวัดน่าน

จังหวัดน่าน

จังหวัดน่าน

จังหวัดน่าน

- กรมป่าไม้ โดยกองอนุรักษ์ต้นน้ำ ได้เลือกที่อยู่ให้ชาวเขาบ้านฉลองกรุงลงมาที่บ้านขุนกำลิ่ง จำนวน 111 ครอบครัว และจัดที่ดินทำกินให้ครอบครัวละ 10 ไร่ ที่อาศัยให้ครอบครัวละ 2 งาน จัดที่ไว้เป็นส่วนราชการ 170 ไร่ เลือกที่อยู่อาศัยให้ชาวเข้านับสิบลุงลงมาอยู่ที่บริเวณลำน้ำสาวจำนวน 91 ครอบครัว จัดที่อยู่อาศัยให้ครอบครัวละ 1 งาน ที่ทำกินให้ครอบครัวละ 10 ไร่ จัดที่ไว้เป็นส่วนราชการ 25 ไร่ ปรับปรุงต้นน้ำลำธาร โดยปลูกป่า 1,634 ไร่ สาธิตการปลูกไม้ผล 103 ไร่ ทำแนวกันไฟ 6 กิโลเมตร

- กรมที่ดิน โดยหน่วยจัดที่ดิน ได้ส่งหน่วยจัดที่ดินเข้ามาปฏิบัติงานตามโครงการ 2 หน่วยงาน โดยทำการปรับพื้นที่อยู่อาศัย ที่ทำกินให้ชาวเขา ทั้ง 2 หมู่บ้าน ตามที่หน่วยงานป่าไม้กำหนดให้จัดหาแหล่งน้ำขนาดเล็ก 5 แห่ง ไร่ให้ชาวเขาใช้สอย ตัดถนนสายชอยในหมู่บ้าน 3.6 กิโลเมตร ตัดถนนเข้าพื้นที่เกษตรกรรม 21.4 กิโลเมตร ขุดบ่อน้ำขึ้นภายในหมู่บ้าน 4 แห่ง

- กรมชลประทาน โดยสำนักงานชลประทานที่ 2 ทำการสร้างอ่างเก็บน้ำ 1 แห่ง คลองส่งน้ำยาว 7 กิโลเมตร พร้อมฝายเก็บกักน้ำ จำนวน 3 ฝาย ที่บ้านขุนกำลิ่ง ซึ่งจะส่งน้ำให้แก่พื้นที่ได้ 2,000 ไร่ ตลอดปี ก่อสร้างฝายพร้อมคลองส่งน้ำที่บ้านสันติสุขจำนวน 4 ฝาย เพื่อใช้ประโยชน์ในการเกษตรกรรม 2 ฝาย ใช้ในการอุปโภคและบริโภค 2 ฝาย ซึ่งจะส่งน้ำให้แก่พื้นที่ได้ 1,500 ไร่ ตลอดปี

- กระทรวงสาธารณสุข โดยสาธารณสุขจังหวัดพะเยา ได้สร้างสถานบริการสาธารณสุขชุมชนในหมู่บ้านละ 1 แห่ง พร้อมจัดเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำหมู่บ้านละ 1 คน นอกจากนี้แล้วยังได้จัดหน่วยสาธารณสุขเคลื่อนที่เข้ามาบริการในหมู่บ้าน ให้บริการเดือนละ 1 ครั้ง ทำการเจาะเลือดหาผู้ป่วยที่เป็นโรคมาเลเรีย

- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา ได้จัดตั้งโรงเรียนขนาด 3 ห้องเรียน หมู่บ้านละ 1 โรงเรียน ซึ่งได้เปิดทำการสอนตั้งแต่ต้นปีการศึกษา 2528 ทั้ง 2 โรงเรียน

- กองทัพภาคที่ 3 และ กอ.รมน.ภาค 3 โดยชุดควบคุมที่ 31 ได้จัดกำลังในพื้นที่ให้การคุ้มกันเจ้าหน้าที่ที่เข้าปฏิบัติงานตามโครงการให้ได้รับความปลอดภัย จัดระเบียบการเข้าอยู่อาศัยของราษฎรในหมู่บ้านให้การอบรมราษฎรจัดตั้งธนาคารข้าวปฏิบัติงานด้าน

การเมืองจิตวิทยาและช่วยเหลือประชาชนทำการขนย้ายราษฎรลงมาอยู่ ณ หมู่บ้านแห่งใหม่
ปรับปรุงสภาพแวดล้อมของหมู่บ้าน ส่งเสริมให้ราษฎรปลูกพันธุ์ไม้ผลยืนต้น ทำสวน ในบ้านทำ
ประมงน้ำผ่าน ปลูกพืชตระกูลถั่ว ส่งเสริมการเลี้ยงวัว การเลี้ยงสัตว์ขนาดเล็ก ทำประปา
ภูเขาให้ที่บ้านขุนกำลัง จัดตั้งสหกรณ์ร้านค้า ธนาคารยา ช่วยเหลือราษฎรที่ยากจน ด้วย
การแจกเครื่องอุปโภคบริโภค ข้าวสาร เป็นต้น

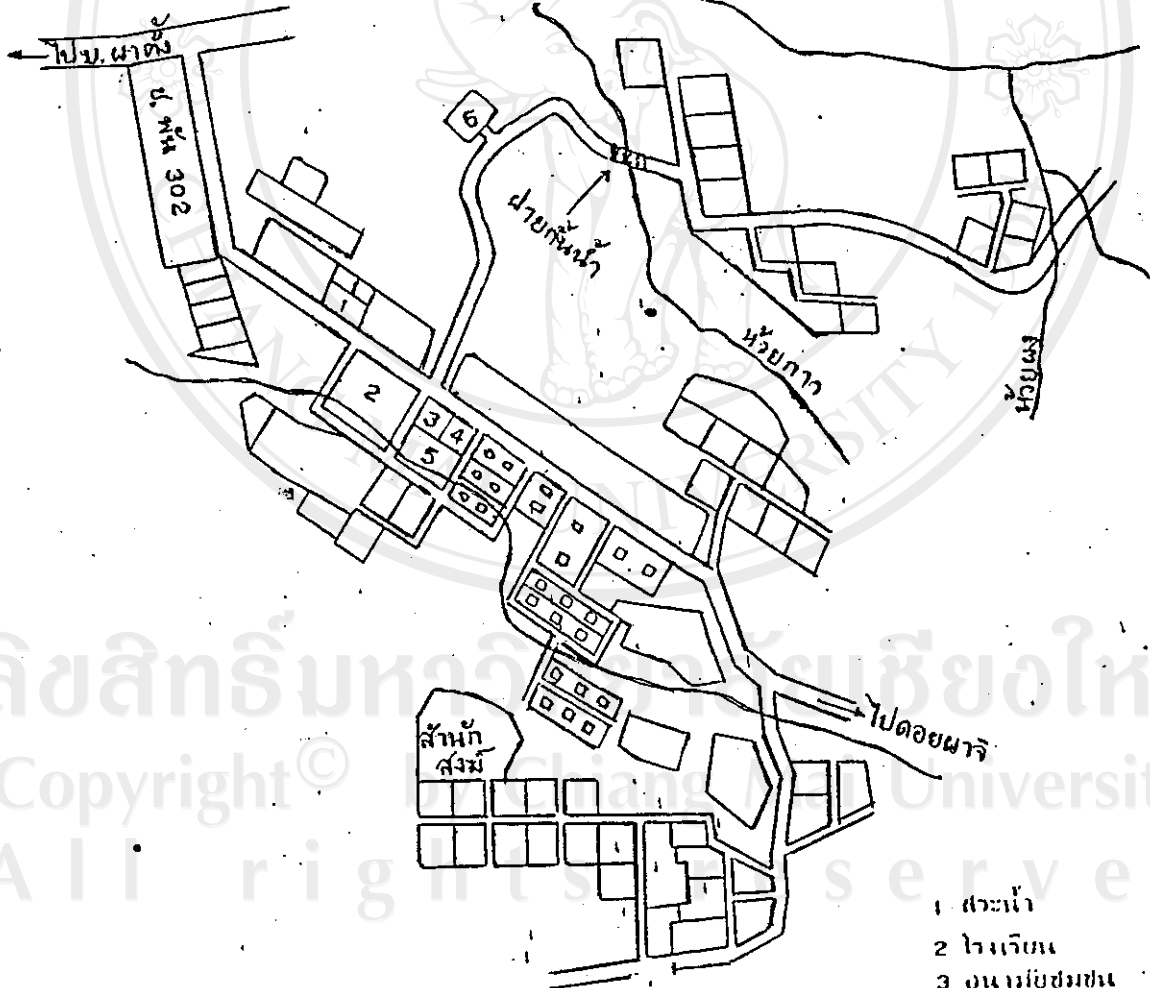
ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แผนผังการจัดพื้นที่

เขตตม. ๑ และ เขตตม. ๒ จุดที่ ๑

บ้านขุนกำลัง ต.ขุนควร อ.ปง จ.พะเยา

แผ่นที่ 1

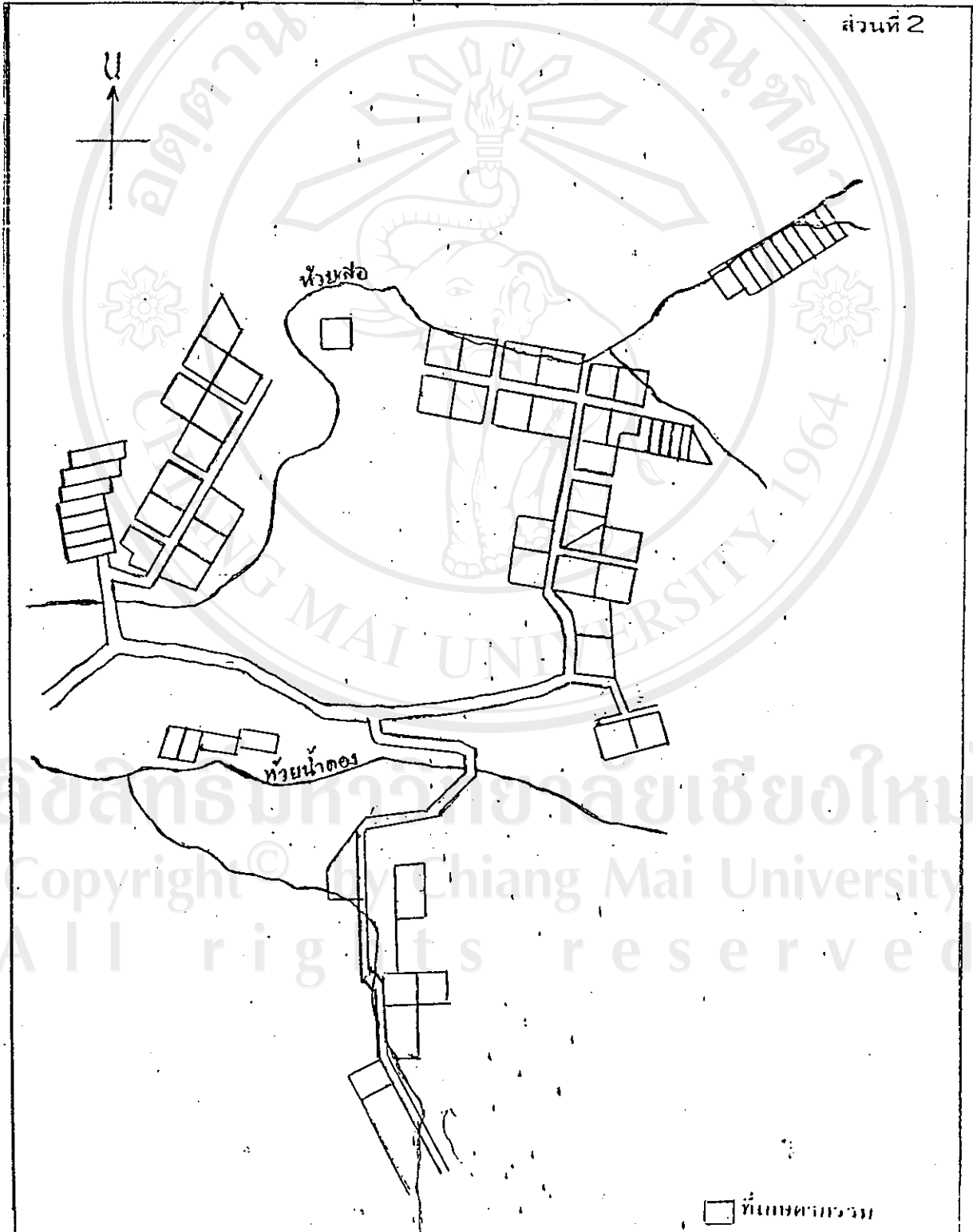
- 1 สระน้ำ
- 2 โรงเรียน
- 3 ถนนไม้ชุมชน
- 4 ศ.บ. 113
- 5 แหล่งน้ำใต้ดิน
- 6 ศาลา
- หมู่บ้าน
- ที่เกษตรกรรม

แผนผังการจัดพื้นที่

เพื่อกลุ่มอาศัยและเกษตรกรรม จุดที่ ๑

บ้านขุนท่าช้าง ต.ขุนควน อ.ปง จ.พะเยา

ส่วนที่ 2

การเปลี่ยนชื่อโครงการ

เมื่อ 7 สิงหาคม 2527 คณะรัฐมนตรีได้ประชุมลงมติอนุมัติเห็นชอบให้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงชื่องาน โครงการเพื่อความมั่นคง หรือในเขตถิ่นที่พัฒนาเพื่อความมั่นคง ตามสำนักงบประมาณเสนอ ซึ่งงานในส่วนของกรมชนประทานเดิมใช้ "งานก่อสร้างโครงการชลประทานเพื่อความมั่นคง" ก็เป็น "งานก่อสร้างโครงการชลประทานในเขตพื้นที่เป้าหมายเฉพาะ" กรมป่าไม้เดิมใช้ "โครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงดอยผาจิ" ก็เป็น "โครงการพัฒนาดอยผาจิ" สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเดิม "โครงการเพื่อความมั่นคง" ก็เป็น "โครงการให้ศึกษาเพื่อปลูกฝังความรักชาติ" สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขเดิม "งานจัดบริการสาธารณสุขเพื่อความมั่นคง" ก็เป็น "งานบริการสาธารณสุข ในเขตพื้นที่เป้าหมายเฉพาะ"

ในส่วนของกองทัพภาคที่ 3 เดิม "โครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงบริเวณดอยผาจิ" ก็เป็น "โครงการพัฒนาพื้นที่ดอยผาจิ"

สำหรับพื้นที่ป่าสงวนอันเป็นที่ตั้งหมู่บ้านขุนก้าลัง ตำบลขุนควร อำเภอปงรวมทั้งพื้นที่ทำกินของราษฎรตามโครงการ รวมทั้งหมด จำนวน 4,500 ไร่ ชุดควบคุมที่ 31 กองทัพภาคที่ 3 ได้ขอใช้ประโยชน์และได้รับอนุมัติจากกรมป่าไม้แล้ว

เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2528 กองทัพภาคที่ 3 โดยพลตรีชัยชนะ ธารีจิตร รองแม่ทัพภาคที่ 3 และรองผู้อำนวยการป้องกันการทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ภาค 3 (ยศตำแหน่งในขณะนั้น) ได้ทำพิธีส่งมอบโครงการพัฒนาพื้นที่ดอยผาจิให้แก่จังหวัดพะเยา โดยมีนายสุตจิตต์ คอวานิช ผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา ผู้อำนวยการป้องกันการทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ จังหวัดพะเยา (ตำแหน่งในขณะนั้น) เป็นผู้รับมอบ"¹

¹ กองทัพภาคที่ 3, "โครงการพัฒนาพื้นที่ดอยผาจิ", พะเยา : ชุดควบคุมที่ 31 (2528).

ในปัจจุบันนี้ บ้านขุนกำลังหมู่ที่ 4 ตำบลขุนควร อำเภอปง จังหวัดพะเยา นอกจากจะเป็นหมู่บ้านที่ได้รับการจัดตั้งให้เป็นหมู่บ้าน โดยถูกต้องตามกฎหมาย และภายใต้การปกครองดูแลของอำเภอปง จังหวัดพะเยา แล้วยังอยู่ในความดูแลของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาชาวเขาจังหวัดพะเยา มีประชากรเพิ่มจากเดิม 111 ครอบครัวเป็น 126 ครอบครัว ประชากรรวม 492 คน เพิ่มเป็น 910 คน และทุกคน ทุกครอบครัว ได้รับการพิจารณาลงสัญชาติไทยตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการลงสัญชาติไทย ให้แก่ชาวเขาหมดแล้ว

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved